

הלכות בליים פֿרק כב

א. כִּמָּה שְׁעוֹר הַבֶּגֶד לְהַטְמֵא: שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים עַל שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים לְמִדְרָס, וְשְׁלוֹשׁ אֲצָבָעוֹת עַל שְׁלוֹשׁ אֲצָבָעוֹת מְכוֹנוֹת עִם הַמָּלָל לְטַמְּאֵת הַמֵּת אוֹ לְשָׂאֵר טַמְּאוֹת.

ב. כִּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּבִגְדֵי צִמְר וּפְשָׁתִים. אָבֵל בְּגָדִים שֶׁלְשָׂאֵר מִיָּנִין, אֵין מְקַבֵּלִין טַמְּאָה מִכָּל הַטַּמְּאוֹת אֲלֵא אִם הָיָה בָּהֶן שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים עַל שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים אוֹ יֵתֵר: שְׁנֵאמַר "אוֹ בִּגְד" (ויקרא יא, לב), מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁבֶּא הַפְּתוּב לְרִבּוֹת שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים עַל שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים בְּשָׂאֵר בְּגָדִים.

ג. כִּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּקָרְעִים הַבָּאִים מִן הַבְּגָדִים. אָבֵל הָאוֹרֵג בְּגֵד בְּפָנָיו עֲצָמוֹ כָּל שֶׁהוּא, הָרִי זֶה מְקַבֵּל שָׂאֵר טַמְּאוֹת חוּץ מִטַּמְּאֵת מִדְרָס, שְׂאִין מְקַבֵּל אוֹתָהּ אֲלֵא הָרְאוּי לְמִדְרָס.

ד. הַבְּגָדִים הָעֹבִים בְּיוֹתֵר, כְּגוֹן הַלְבָּדִים וְהַנִּמְטִים הַקָּשִׁים, אוֹ הַבְּגָדִים הָרַכִּין בְּיוֹתֵר, כְּגוֹן בְּגֵדֵי פֶשֶׁתָן שֶׁלְמִצְרַיִם שֶׁהַבָּשָׂר נִרְאָה מִתְחַתֵּן אֵינֶן מְקַבֵּלִין טַמְּאָה, עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּקָרַע שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים עַל שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים, בֵּין לְמִדְרָס, בֵּין לְשָׂאֵר טַמְּאוֹת.

ה. כָּל הַקְּלִיעוֹת, מְקַבְּלוֹת טַמְּאָה בְּבִגְדִים: אֶחָד הַקּוֹלַע חוּטִים וְעֹשֶׂה אוֹתָן פִּיף, אוֹ הָאוֹרֵג אוֹתָן וְעֹשֶׂה אוֹתָן אֲבֵנִט וְכִיוּצָא בּוֹ חוּץ מְקַלִּיעָה שְׁעוֹשִׁין אוֹתָהּ הַצִּמְרִין לְקֶשֶׁר בָּהּ הַצִּמְר, שֶׁהִיא טְהוֹרָה. הַקָּלַע שְׁבִית קְבוּל אָבֵן שְׁבִיה אֲרִיג אוֹ עוֹר, מְקַבֵּלֵת טַמְּאָה: נִפְסֵק בֵּית אֲצָבָע שְׁלָה, טְהוֹרָה; נִפְסֵק בֵּית הַפְּקִיעַ שְׁלָה בְּלֶבֶד, עֲדִין הִיא בְּטַמְּאָתָהּ.

ו. הַמְּכַמּוֹרְאוֹת וְהַרְשָׁתוֹת, מְקַבֵּלִין טַמְּאָה. וְהַחֲרָם מְקַבֵּל טַמְּאָה, מִפְּנֵי הַזּוּטוֹ, מִפְּנֵי שְׁעִינֵי אוֹתָהּ הַשִּׁבְכָה דִּקֵּין בְּיוֹתֵר, וְהָרִי הִיא כְּבִגְד.

ז. הָעוֹשֶׂה בְּגֵד מִן הַחֲרָם, טְהוֹר; מִן הַזּוּטוֹ, מִטְמֵא. עֹשֶׂה חֲלוּק מִן הַמְּשֻׁמֶּרֶת אִם יֵשׁ בּוֹ שְׁלוֹשָׁה עַל שְׁלוֹשָׁה, מְקַבֵּל טַמְּאָה. מְשֻׁמֶּרֶת שְׁלִיין שְׁבֵלֵת אִם מְשֻׁמֶּשֶׁת מַעֲיָן מְלֹאכְתָּהּ רִאשׁוֹנָה, טַמְּאָה; וְאִם לֹאוֹ, טְהוֹרָה.

ח. מִטְּפָחוֹת הַסְּפָרִים הַמְּצִירוֹת אֵינֶן מְקַבְּלוֹת טַמְּאָה, מִפְּנֵי שְׂאִינֶן מְשֻׁמְשֵׁי אָדָם: שֶׁהָרִי צִיּוּרָן מַעֲיֵד עֲלֵיהֶן, שֶׁלְסָפֵר נַעֲשׂוּ. וְשְׂאִינֶן מְצִירוֹת מִטְמְּאוֹת בְּשָׂאֵר טַמְּאוֹת, חוּץ מִטַּמְּאֵת מִדְרָס, מִפְּנֵי שְׂאוּמְרִין לוֹ עֲמֵד וְנַעֲשֶׂה מְלֹאכְתָּנוּ, כִּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בַּעֲנִין טַמְּאֵת מְשָׁכָב וּמוֹשָׁב. וְכֵסֶת הַסְּבִלִין שְׂמֻנִיחִין עַל כְּתִפֵּיהֶן מִפְּנֵי הַמוּט, מִטְמְּאָה בְּמִדְרָס. וּמְשֻׁמֶּרֶת שְׁלִיין, אֵינָה מִטְמְּאָה בְּמִדְרָס.

ט. בְּגֵד שֶׁחֹשֵׁב עָלָיו לְצוּרוֹת, אֵינוֹ מְקַבֵּל טַמְּאָה; בְּטֵל מִחֻשְׁבָּתוֹ, הָרִי זֶה מְקַבֵּל טַמְּאָה. בַּעַל הַבֵּית שֶׁעֹשֶׂה מִטְּפָחוֹת לְחִפּוֹת בָּהֶן כּוֹתָלִים וְעִמּוּדִים, אֵינֶן מְקַבְּלוֹת טַמְּאָה. חֲלוּק שֶׁהוּא עֹשִׂי כְּסִבְכָּה כְּדִי לְשַׁחַק בּוֹ לְשׁוֹתֵי שָׂכָר, אֵינוֹ מְקַבֵּל טַמְּאָה. כְּפָח שֶׁנִּתְּנוֹ עַל הַסְּפָר, טְהוֹר מְלֻקָּבֵל טַמְּאֵת מִדְרָס; אָבֵל מִטְמֵא בְּמֵת וּבְשָׂאֵר טַמְּאוֹת.

י. הָעוֹשֶׂה אֶסְפְּלוֹנִית, בֵּין עַל הַבֶּגֶד בֵּין עַל הָעוֹר אֵף עַל פִּי שִׁישׁ בָּהֶן כְּשֶׁעוֹר, טְהוֹרִין. עֹשֶׂה לָהֶן מְלֻגְמָה עַל הַבֶּגֶד אֵינוֹ מְקַבֵּל טַמְּאָה, שֶׁהָרִי נִתְּלַכֵּל וְאֵינוֹ רְאוּי; וְעַל הָעוֹר מְקַבֵּל טַמְּאָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְקַנָּח וְרְאוּי לְמִשְׁכָּב.

יא. מאימתי יקבל הבגד טמאה: משיארג בו שלוש אצבעות על שלוש אצבעות. וכל הכלים הנארגין במחט, כגון הפיס ואנפליא אין מקבלין טמאה, עד שתגמר מלאכתן. וכל הכלים הנעשין על גבי מחט, כגון מצודה פיון שעשה בהן בית קבול מלאכתן, מקבלין טמאה.

יב. סבכה שמניחין הפנות בראשיהן אם התחיל לעשות אותה מפיה אינה מקבלת טמאה, עד שיגמר קרקרתה; ואם התחיל בה מקרקרתה אינה מקבלת טמאה, עד שיגמר את פיה. ושבים שלה מקבל טמאה בפני עצמו, והחוטין שלה חבור להטמא ולטמא. וסבכה שנקרעה אם אינה מקבלת רב השער שלראש, טהורה.

יג. חלוק שלבגד, או שללכד, או שלנר מאימתי הוא גמר מלאכתו: משיפתח את פיו הגדול לפי גדלו, והקטן לפי קטנו. ואם נטמא החלוק, מאימתי היא טהרתו: משיבלה, ואינו משמש מעין מלאכתו ראשונה. נשתיר בו רבו למעלה, עדין הוא בטמאתו; רבו מלמטה, טהור. ואם נקרע מבית פיו, טהור.

יד. העושה חגור מצדו שלבגד, ומצדו שלסדין אינו מקבל טמאה, עד שימלל שפתותיו; עשהו מאמצע הבגד, ומאמצע הסדין אינו מקבל טמאה, עד שימלל מצדו השני. חגור שבלו צדדיו, ואמצעיתו קימת טמא. שפה שפרשה מן הבגד, והתקינה לחגר בה את מתניו מקבלת טמאה, מפני שהיא כאבנט.

טו. טלית שלעני שבלת אם היו רב שפתותיה קימות אף על פי שאין בה שלוש על שלוש בריא, הרי זו מקבלת טמאה. אין שפתותיה קימות אם יש בה שלוש אצבעות על שלוש אצבעות חזק ובריא, מקבלת טמאה; ואם לאו, אינה מקבלת טמאה. וכן שאר בגדי עניים.

טז. מטליות שאין בהן שלושה טפחים על שלושה טפחים, אינן מקבלות טמאה. ואם חשב עליהן והכינן מקבלין טמאה, עד שיהיו פחות משלוש על שלוש: שכל פחות משלוש אצבעות על שלוש אצבעות אינו מקבל טמאה כלל, ואף על פי שהכינו.

יז. פחות משלושה טפחים על שלושה טפחים שהתקינו לפקק בו את המרחץ, ולנער בו את הקדרה, ולקנח בו את הרחים, וכיוצא באלו אם השליכו באשפה, אינו מקבל טמאה. תלהו בבגדו או הניחו אחורי הדלת הרי זה כמי שהניחו בתוך בגדיו, ועדין הוא חשוב אצלו ומקבל שאר טמאות: חוץ מטמאת מדרס, שהרי הוא פחות משלושה טפחים.

יח. שלושה טפחים על שלושה טפחים שהיה משלך באשפה אם היה בריא כדי לצרר בו רבע הקב מלח גס, ולא יקרע הרי זה מטמא במדרס; ואם לאו, אינו מטמא. אבל אם היה בבית אם היה בריא, אף על פי שאינו יכול לצרר בו מלח, או שהיה צורר מלח, ולא היה בריא הרי זה טמא מדרס.

יט. שלושה על שלושה שנקרע, ולא הבדלו הקרעים אם נותנו על הכסא, וכשישב עליו יגע בשרו בפסא הרי זה טהור; ואם לא יגע, הרי זה מטמא במדרס.

ב. שלוש אצבעות על שלוש אצבעות שנמקה ממנו אפלו חוט אחד, או שנמצא בו קשר, או שני חוטין מתאימין הרי זו טהורה.

כא. שלוש אצבעות על שלוש אצבעות שהשליכה על האשפה, טהורה; החזירה, מקבלת טמאה. לעולם השלכתה מטהרתה, והחזרתה מטמאתה: חוץ משלארגמן, ושלזהורית טובה שאפלו היתה על האשפה הרי היא מקבלת טמאה, מפני שהיא חשובה.

כב. שלוש אצבעות על שלוש אצבעות שנתנה בידור, או שעשיה בידור בפני עצמה טהורה; אבל שלושה טפחים על שלושה טפחים שנתנו בידור הרי הוא כמות שהיתה, ומטמא במדרס. עשהו בידור בפני עצמו אינו מטמא במדרס, שהרי התפר ממעטו משלושה על שלושה.